

Preduzetnički univerzitet

Jelena Branković & Mihajlo Babin

1. radionica projekta FINHED: *Treća misija univerziteta*

Podgorica, 8-9.2013.

Ekonomska dimenzija visokog obrazovanja

- Dimenzija društvene odgovornosti prepoznata kao posebno značajna za ekonomski razvoj
- “Preduzetništvo” univerziteta *sine qua non* ove dimenzije društvene uloge univerziteta
- Često postavlja nasuprot šire-društvene misije, čak i kao protivrečno (da li je?)

Primer iz Srbije: dominantni stavovi akademske zajednice

- *Univerzitet treba da aktivno doprinosi ekonomskom razvoju u domenu i nastave i nauke*
- *Upisna politika treba da prati potrebe tržišta rada (država treba da signalizira/propisuje)*
- *Nastava treba da studente osposobi i za praktičan rad*
- *Naučno-istraživački rad treba da bude usmeren ka potrebama privrede*
- *Država treba da aktivno sudeluje u realizaciji društvene uloge univerziteta*

Karakteristike preduzetničkog univerziteta

- Teži da što manje zavisi od države
- Teži jedinstvenom identitetu
- Eksperimentiše sa unutrašnjim promenama
- Ulaže u izgradnju sopstvenih kapaciteta
- Prati dinamiku u okruženju i pozicionira se u odnosu na nju
- Saraduje se različitim organizacijama
- Važan je “igrač” u svom okruženju ili šire

Elementi preduzetničkog univerziteta

- Ojačano upravljačko jezgro
- Proširena razvojna periferija
- Diverzifikovana baza finansiranja
- Stimulisano akademsko jezgro
- Integrisana preduzetnička kultura

(Clark, 1998)

Ojačano upravljačko jezgro

- Efektivni lideri
- Lideri institucija, ali i organizacione jedinice i departmani, u stalnoj interakciji sa okruženjem
- Legitimitet odlučivanja lidera kroz akademske mehanizme upravljanja
- Efikasno upravljanje
- Efektivni mehanizmi za implementaciju institucionalne strategije na nivou organizacionih jedinica i departmana

Proširena razvojna periferija

- Razvijeni mehanizmi posredovanja između organizacije i okruženja
- Multidisciplinarne istraživačke jedinice
- Saradnja između fakulteta i departmana
- Istraživanja koja su okrenuta rešavanju problema u društvu

Diverzifikovana baza finansiranja

- Smanjena zavisnost od državnog finansiranja
- Više različitih izvora prihoda (država, međunarodni fondovi, projekti sa privredom, alumni, studenti, itd.)
- Strateško planiranje finansiranja institucije na centralnom nivou

Stimulisano akademsko jezgro

- Internacionalizacija akademskog rada
- Poštovanje akademskih vrednosti (akademske slobode, etičnost, kolegijalnost, itd.)
- Stalni dijalog između “čistih” i primenjenih nauka
- Adekvatni uslovi za obavljanje akademskog rada

Integrirana preduzetnička kultura

- Organizaciona kultura koju karakteriše okrenutost ka promenama i posvećenost misiji univerziteta
- Identitet fakulteta i departmana izgrađen u odnosu na misiju i ideju univerziteta
- Posvećenost akademskog osoblja i studenata misiji i interesima institucije
- Struktura, unutrašnja pravila institucije, prakse reflektuju vrednosti koje dele pojedinci unutar institucije

Izvor

- Burton Clark (1998) *Creating Entrepreneurial Universities – Organizational Pathways of Transformation*